

7 blöð qto.

Prentað í Dýraverndaranum, XXIII. árg. 1937.
5. tbl. bls. 37-39. undir fyrirsögninni:
Ýmsar sögur um fugla og önnur dýr. Úr safni
Jóns Pálssonar, fyrrverandi bankaféhirðis.

Dýraverndarinn
árg. 1937

Kastor Bjarna Kemp's

Kastor var fremur smár vexti, lóðinn og laglegur nýgj,
einum vörn augum gáfulog og stír. Múðir Kastors hét
Grýla og var hún allóðinn að útliti sem hann.

Bjarni Kemp's átti heimur að Framnesi við Reyðarfjörð.
Guðli Framness og Sónastadar, þar sem nýgur Bjarni,
Lóvaldur sál. Beck, bjó; er mýdal stéttjavegar lengd og
þíðar samgöngur milli loðanna. Eitt sinn, sem oftas, voru
hjónin frá Sónastöðum í Kymisferð úti í Framnesi og
var það að alidnu hausti, í góðvæðis tíð en tunglskjós-
leysi; frá Sónastöðum fóru hjónin nokkru eftir mið-
notti, en nú fóru þau eltri sína óvígulagu leið, heldur
á nýja kröta, til þess að leggja sína og njóta góðvæðis-
ris. Þegar heim kom, varð fráséð þess vort, að hún hafði
fjört vetlingnum sínum og þótti hann það illt, því þeir
vorn mesta þerseni.

Þá er eftir frá fráséð úti í Framnesi og segir þar frá þess
hönd fyrir sig hafi komið: Að fjört svo þau fallettum og góðum
vetlingnum, sem erfitt mundi verða að finna, vagna þess, að þau
hjónin hafi farið, ótal kröta í heimleiðinni og enga alfaru
vegu. Meðan fólk er að vandræddast yfir þessu, liggur
Kastor hálfsofandi fram á lappir sín í miðju gölfi í

Stofnumi og virðist ekki hafa effir neinu. Á meðan fríur
 stóð við þarna í Framursi, voru margir Králkar sendir
 út og orðinu hit að leita að Vellingum frá arinnar frá
 Sónastöðnum, en leit þeirri varð árangurslaus og er þá ein
 tekið hit að róa um fjöth Vellingatop og öll voru inn að
 fríu þá gefur upp í Catinu.

Þegar fríur frá Sónastöðnum stendur upp úr seti sínu og
 lýst hit útgöngu, veður þessi litid hit Kastro, þar sem
 hann lá í gólfinu og smyr ^{þúsundþús.} þess hit þess og segir í
 hálfgeðu tungumalloysi:

"Þú ekki mið að fríu Vellingar ^{fríarinnar} ~~þess~~, Kastro minn!"

Kastro virtist sínu þessu litid og lagdi sig út af öftur,
 en Kinn frá Sónastöðnum kvaddi og fór heimleiðis, en
 ekki fann þess Vellingana, fjöth þess reyndi að reka gornu
 stöðina og stíma effir þessu.

Ofan við Catinu Framnes er höll nokkur er Fjóshóll
 nefnist og voru börnin og unglingarnir þar of þessu
 að leita sér í holi þessum og Kríngum þess, er þau sjá
 að Kastro kemur heldur en ekki Kamps. Kater upp á höfnum
 með Velling í muninum. Králkarnir fólu mið að elta þess
 og reyna að ná af þessum Vellingum, en hann vardið þess
 svo vel að hann komst með Vellingum alla leið inn í eld-
 hús og lagdi hann þar fyrir fötur þessuður sínum, en þess

varð gláð við og sagði:

"Cunninga Kastro! Altaf erstu þú ein; reyndu nú að finna
hinn veltlinginn!"

Kastro labbaði inn í stofu og lagði sig, en undir
rotveldi þetta samkvöld, kemur Kastro með hinn velt-
linginn og færir húsmodur sinni hann eftir langa vider-
eigu hans við Krabbeana úti í húsinn, að ná af honum velt-
linginn síns og fyrri daginn.

Enginn hafði orðið var við, í hvorugt stéppid, þegar Kastro
fór út úr húsinn og hóf leit sína og hvernig sem farið var
að, hófst enginn að ná veltlingnum af honum, áður en
hann gæti lagt þá fyrri leður húsmodur sinnar og stílað
henni þennu sjálfri, enda var það hinn, sem tók hann að
leita þeirra og finna þá.

4

Böndinn í Framnesi fékk slegjnu láuðan hjá bondanum í Soma-
stodnum og voru þá þeir upp undir halli þar ofan við bóina. Engja fólkid
hafði ávalt dreytlijan kútt með sér, þveggja þotta sumu, girta látinnis-
gjörnum; langur trétappi var í summunni og var hin boinn heim í
hoyja kóoldi. Ávalt var Kastor með fólkinu í engjunni og vardi
það að láta hann fá eitthvad hlit að vera, ef hann sá, að dóttir þáru
eitthvad og vardi kútturinn þá oftast fyrir því og hélt Kastor^a honnum
með því að halda um trétappann. Einhverju sinni lýndist fapp-
inn og þegar Kastor sá, að hann gat ekki komid formunum við
vegna gjardanna, var úr vörðum að ríða með það hverning hann
gæti komid kúttum heim, en hann fann ráðid sjálfur og notadi
nir trýni seth og framfötur hlit að velta kúttum heim alla leid,
en það var í 5-20 mínútu gangur. Aldrei mátti neim annar snekta
við því sem Kastori hafði veid falid að flytja og allra sígt úr, en
um svo merkiligt starf var að ríða, að velta kúttum heim.

Á mynddómsárum Þjarna bar hann toysnu og vildi verja
Kastor á að selja veidina, stundum langt frá landi út á
Reyðarfjörð. Einhverju sinni stauk Þjarni himbrina í flugi
og féll hann niður í fjörðum. Hugi Þjarni hann dauðan vera og
sendi Kastor út eftir honnum, en er Kastor kom að ferskinum,
reis hann vír og beit Kastor í trýnid, soo bladdi úr. Þjarni
stauk út bati og sótti ferskinu, sem þá var dauður, en aldrei

5

Féls Bjarni Kastrof lét þess að selja fugl fyrir sig oftar.

Vinnu Bjarna á Reyðarfirði átti mótoðlát og tiladi í honum vélum; það hann fór Bjarna að Kona rimeftir og laga vélina. Áður en Bjarni fór að heimaveg, lét hann koma Kastrof rimeftir, svo að hann færi elsti með honum rimeftir. Bjarni féls sé sína lög á Reyðarfirði, réri honum út að bátum, fór niður í lest og tók að fást við vélina. Þegar Bjarni hafði verið þarna niðri í bátinum um 2-3 kl. tíma, heyrir hann einhverri hávada úti fyrir, ósæða köll, en gefur sig þó elsti strax að því. Óþví heldur hann við, og fer þá Bjarni upp í vélinni bátsins til að vita hvað hann sé að vera. Sér hann þá margar stráka niður í fjörnum og á bruggumunni, sem förna höndum og kalla hástogum eitthvað það sem hann heyrir elsti hvað var, fór svo langt lá mótoðláturinn frá landi, en stundum heyrir Bjarna að strákarnir kalli: "Í sjónum! Í sjónum!" Bjarni stíkur nannast hvað þeir segi við og býst til að fara niður í vélarrúmið oftar, en hugar sig þó um dálitla stund, um honum hugkomist að líta út yfir bordstóðinni, sér hann þá, hvar Kastrof er að sveina í kringum bátsinn, rétt að því Korni að sökva af máði og þreytu. Þá var Bjarni elsti lengi að bjarga þessum vini sínum frá drukknum, sem nú stráf að hroðlu og kulda, eftir svoa langt og erfitt smá, fór strákarnir í landi sozdu Bjarna, að Kastrof hefði synt mögum

Sinnu kringum niðurbátinn áður en hönnu var bjargad og oft
veid ad regna ad komast með fótumna uppá bordstokku litla bota-
nis og niðurbátsins, en ávalt fallid i sjónis áttur vagna þess, hól
háir bordstokkarnir voru.

Einhverju sinni fór Þjarni með öðrum manni, en Skuli hét, á
smábát austur á Estisfjörð. Öru það 4 sjómílnur vagnar. Áður en
þeir lögðu af stað, lét Þjarni loka kastorinu. Þeir tóru svo með-
fram landi, en er þeir voru komnir inn fyrir Holmanúps, sagði
Skuli: "Hvoad er þarna upp við landid? Hér sýndist einhverju
kastad i sjónin, þarna fram of Eyrimni." Þeir gáfu sig svo ekki
frókar ad fró, enda vissu þeir ekki til ad veinu vori þarna í ferð
og einvörðunni þeir varir á landi, en þeir tóru út með fró.

Þetta síðar sagði Skuli: "Þad er áreiðanlega eitthvoad þarna upp undir
landinn. Eft. það gæti ekki veid selur?" Þeir hóju hödurinn og
göta befur ad. Kemur þeim þá saman um, ad þetta mundi selur vera og
sinnu fró vid og róa i áttina þarigad sem þeim sýndist selurinn vera,
en þetta er þá kastor, sem hafdi slopsid úts og eft þá.

Þjarni héfir veid háseti i Esju, ni um 12 ára stöid. Þynstú á ferða
haus með Esju, lifdi kastor og i hönd sinu sem þetta skip
stóid inn i Reyðarfjörð, var kastor þar kominn - en ella aldrei
ef um önnur skip var ad róa - og Esjan var engi ferri lögst

við Bryggjuna, en Kastro er Krossinn um hood og stauzer eldri fyr
 en í svo fjúlflefa Bjarna, og hann var eigi í feliþari þá er hann kom.
 — Bjarni er viss um, að Kastro hefir þetta skip frá óðsmu
 skipnum og vitad, að þar var ein er hann að leita, en hvergi
 annars þadar. Vand þá jafnan mikið fagnadar fundur, er þeir
 hittust vissum, Bjarni og Kastro.

Þeir voru einhveru tíma saman — eitt eða tvö ár — Kastro og
 Plató, hundur frá Látharneri, en þótt Kastro léki sér með
 óðsmu hundum og hefði félagsþap við þá, þá gaf hann sig
 aldrei meitt að Plató og vildi augsjúklaga ekkert saman við
 hann selde og var þó Plató fallegur og fjórnyur félagi. Koenig
 í þessu fáloti Kastro við Plató var varid, vissi enginn,
 en aldrei lagdu þeir meitt ílt hvor til annars. Koenig Plató
 þar að, sem Kastro var fyrir, labbadi Kastro í burtu, þótt
 hann vori að leikjnum við aðra hunda. Þad leit út fyrir að
 hann vori undir mudi svarinn óvinnur hans, sem hann fyrir-
 liti og vildi enginn mótt við eiga.